

PRIPREMA DJETETA ZA ŠKOLU KOD KUĆE

Predškolske godine predstavljaju razdoblje znatnog napredovanja djece. Upravo u tom periodu djecu pripremamo za ono što ih dalje čeka u životu, odnosno, pripremamo ih za školu. Ova priprema događa se kako u vrtiću, tako i kod kuće. U ovom periodu, kada je obustavljen rad odgojno - obrazovnih ustanova i kada se potiče ostanak kod kuće, donosimo vam neke prijedloge što možete raditi sa svojim budućim školarcem.

Aktivnosti za poticanje tjelesnog i psihomotornog razvoja (poticanje osnovnih pokreta i razvoja mišićne, razvoj fine motorike i grafomotorike)

- Jutarnje razgibavanje, natjecanje s ukućanima tko može duže stajati na jednoj nozi
- Likovno izražavanje kroz različite tehnike - Poticati djecu na crtanje i bojanje olovkama, bojicama, flomasterima, pastelama, vodenim bojama. Zajedno s djetetom usmjeriti pažnju na razlike u jačini boja, pritisku na podlogu za dobivanje te jačine. Omogućiti crtanje i bojanje na podlogama različite teksture i veličine.
- Izrada nakita od tijesta ili perlica
- Nizanje gumbića na konac ili po iscrtanoj liniji
- Rezanje škaričama - Nacrtajte djetetu oblike koje treba izrezati te ih kasnije može zalijepiti i od njih stvoriti sliku po svome izboru ili prema unaprijed zadanom predlošku)
- Igranje plastelinom

Aktivnosti za poticanje socio-emocionalnog razvoja (razvoj pozitivne slike o sebi, razvoj svijesti o vlastitim obvezama i ulogama, svjesnost vlastitih mogućnosti i podnošenje neuspjeha, razvoj koncentracije i strpljenja, razumjevanje vlastitih i tuđih osjećaja,)

- Razgovor o emocijama u svakodnevnim situacijama, čitanje priča i razgovor o postupcima i emocijama likova
- Dodjeljivanje djeci kućanskih zadataka prema njihovim mogućnostima - Kako bi razvila odječaj odgovornosti i obveze djeca moraju imati neke zadatke. U početku je neophodno djetetu dati kratke upute i pokazati mu kako se što radi. Također, poželjno je i pomoći djetetu voditi evidenciju oko obavljenih poslova. Na taj način dijete može pratiti svoju uspješnost, dobivati motivaciju, a i manja je vjerojatnost da će nešto zaboraviti napraviti. (primjeri aktivnosti: pospremanje vlastitih igračaka, sobe, spremanje vlastitog kreveta, brisanje i pospremanje jedećeg pribora, samostalno točenje vode u čašu, hranjenje kućnih ljubimaca i sl.)
- Igranje društvenih igara - Čovječe ne ljuti se, Memory, Čovječe glupiraj se, Pogodi tko, slaganje puzzli. Ako nemate društvenih igara kod kuće, uvijek možete izmisliti neku svoju ili potražiti online društvene igre

Aktivnosti za poticanje spoznajnog razvoja (opažanje vanjskoga svijeta, vremenska i prostorna orijentacija, poticanje znatiželje i istraživanja djeteta, uočavanje veza i odnosa između predmeta i pojava, opća informiranost djeteta, sposobnosti rješavanja problema, matematičke kompetencije)

- Svakodnevno s djetetom pratiti vrijeme vani - npr. Možete s djetetom napraviti plakat ili tablicu s danima (može poslužiti za učenje dana u tjednu, odnosa jučer - danas - sutra), datumom (učenje brojeva i redoslijeda brojeva), mjesecima i vremenskim pojavama (sunce, oblak, kiša, snijeg). U početku zajedno s djetetom možete označavati na plakatu, a kasnije neka dijete to odrađuje samostalno, a vi samo provjerite. Za označavanje se mogu koristiti kvačice koje koristimo za vješanje veša ili bilo što drugo što vam se učini zgodno
- Učenje prostornih odnosa kroz igru - zadavanje uputa djetetu (npr. "Stavi čašu na stol", "Lijevom rukom dotakni desno uho"...). U ovu aktivnost može se uključiti cijela obitelj, a igru možete lako pretvoriti u igru traženja skrivenog blaga prema uputama koje zadajete djetetu!

- Naučiti dijete neke osnovne podatke o njemu samome - ime i prezime, koliko ima godina, adresa, telefon, gdje roditelji rade i sl. Uvijek imajte na umu upozoriti dijete da te informacije ne smije govoriti nepoznatim osobama.
- igre sa sličicama gdje dijete mora pronaći dvije iste ili uočiti razliku među sličnim likovima
- igra - na stol se stave različiti predmeti, dijete ih imenuje i gleda neko vrijeme, zatim se okrene, a odrasli miče jedan predmet i dijete mora pogoditi koji nedostaje. Ista igra može se igrati i sa sličicama.
- Za razvoj matematičkih kompetencija - usvajanje odnosa više/manje, razvrstavanje prema boji, obliku i drugim obilježjima, prebrojavanje elemenata, predmeta prema kategorijama (prebroji koliko ima voća, povrća, okruglih predmeta, trokutastih, nizanje kuglica ili likova određenim slijedom (trokut-krug-trokut-krug; plavo-žuto-crveno-plavo-žuto-crveno)
- kategorije (nadređeni pojmovi - koje sve povrće znaš, vozila, voće, zanimanja... autić, lutka, kockice, medo...to su sve... (igračke)?
- slaganje tangrama čiji predlošci su dostupni na različitim stranicama na internetu...

Aktivnosti za poticanje govora, komunikacije, izražavanja i stvaralaštva (samostalno izražavanje, prepričavanje priča, neverbalna i verbalna komunikacija, proširivanje rječnika, poticanje razvoja fonološke svjesnosti - prvi glas, analiza i sinteza, glazbeno i likovno izražavanje)

- Čitanje različitih slikovnica - čitati djetetu priče, slikovnice te razgovarati o pročitanoj. Objasniti riječi koje dijete ne poznaje i sadržaj povezivati s djetetovim iskustvom. Postavljati pitanja o događajima u priči koja prate radnju priče. Dijete poticati da opisuje što vidi na slikama. Usmjeravati dijete na tisak, u kojem smjeru se čita (s lijeva na desno, odozgo prema dolje), kako se zove čovjek koji piše priče, koji crta slike...
- Poticanje djeteta da svojim riječima prepriča slikovnicu - u početku potičite prepričavanje pod pitanjima, a kasnije će dijete postati samostalnije
- Igra asocijacije - navedite djetetu 3 karakteristike određene životinje, stvari, a dijete mora pogoditi o čemu se radi, a zatim zamijenite uloge; neka dijete vama opisuje, a vi pogađajte

- Igra Pričam ti priču - širenje rečenica - igramo se s djetetom tako da svatko tko sudjeluje u igri ponavlja prethodnu rečenicu i dodaje novu riječ, npr. Mama - Mama kuha - Mama kuha fini - Mama kuha fini ručak...
- Slušanje i pjevanje različitih dječjih pjesmica
- Prepoznavanje rime: koje riječi zvuče slično? Djetetu ponuditi niz riječi gdje se neke slažu, neke ne, a dijete odgovara zvuče li slično, slažu li se, tj. rimuju (npr. pas-bas, ptica-kuća-žlica, pruga-vlak-duga...)
- Slaganje rime: Tražiti dijete da samo kaže riječ koja se rimuje s nekom drugom riječi (nos-____, kolica-____). Riječ može biti i bez značenja, važno je samo da dijete uoči da se riječi moraju "slagati" (npr. kost-most-lost-bost)
- Brojanje riječi u rečenici, glasova u riječi
- Različite igre riječima - "Kaladont", traženje određenog glasa u riječi, smišljanje što više riječi na zadani glas
- traženje predmeta koji počinju na određeni glas - zajedno s djecom izradite slova te ih imenujte, a zatim tražite predmete u kući koji počinju navedenim glasom (pronađeno možete napisati na papir, Vi pišete, a prilikom pisanja imenujte svaki glas, te kada napišete riječ do kraja, imenujući pojedine glasove, ponovno poslovkajte riječ pokazujući svaki glas A-U-T-O, to je AUTO)
- izradite igru memory sa slovima s djetetom - na jednako izrezane komade kartona napišite slova te na drugi komadić nacrtajte ono što počinje tim glasom, kod igranja treba upariti sliku i početni glas
- izradite "košuljice" sa određenim glasom, neka dijete izrezuje slike koje počinju na određeni glas ili ga sadrže u sredini ili na kraju te razvrsta prema zadanom

Kao što vidite, priprema za školu podrazumijeva različite aktivnosti, a ne samo radne listove koji nam prvi padnu na pamet. Igrajte se sa svojom djecom i kroz igru će naučiti puno toga. Iskoristite ovo vrijeme najbolje što možete, a ukoliko vam ipak ponestane ideja ili želite djetetu dočarati školske uvjete (sjedanje za stolom, rješavanje nekih zadataka) uvijek možete potražiti pomoć na internetu koji obiluje zadacima za predškolce.

Svako dijete ima vlastiti tempo razvoja, i neka djeca u određenim područjima spremnosti za školu kaskaju za vršnjacima. Ovaj period kada je dijete kod kuće preporučamo iskoristiti upravo za to kako bi se u tom području s djetetom dodatno radilo. Sada je prilika da se obitelj organizira da s djetetom umjereno, ali svakodnevno radi kroz igru i zadatke, a da dijete nema osjećaj opterećenosti, i da mu se rad ne zamjeri.

Za sva dodatna pitanja, savjete i ideje moguće je javiti se stručnim suradnicima, putem e-mail adrese: anita.maradin@vrtic-karlovac.hr

Preporučena literatura i korisne web stranice:

http://www.centar-dmo-vg.hr/images/stories/download_pdf/vodic.pdf

<http://www.ict-aac.hr/index.php/hr/>

<https://www.artrea.com.hr/onlineskola.html>

<http://www.zlatnadjeca.com/>

Pripremile: Maja Vuković, psiholog

Anita Maradin, psiholog

Anita Ciković Krsnik, logoped

